

EL LLENGUATGE

Què t'hi jugues?

Com que *jugar* i *juguesca* són, segurament, formes més habituals que no pas *apostar* i *aposta*, que es fan servir en uns casos determinats amb el mateix valor, i com que aquestes darreres formes corresponen a les que sol usar el castellà, no manca qui les rebutja indegudament com uns barbarismes. Però *apostar* i *aposta* són mots ben catalans i correctes, que hom trobarà, amb el valor a què ens referim, al Diccionari normatiu. Però no hi trobarà potser prou informació que li resolgui satisfactòriament els dubtes que li puguin sorgir en l'ús dels verbs *jugar* i *apostar*.

El Diccionari Fabra, a part d'indicar que *jugar* significa (fent ara abstracció dels altres sentits del mot) «arriscar al joc (una quantitat)», es limita a indicar l'ús pronominal d'aquest verb per mitjà de l'exemple *Jugar-se tres-centes pessetes*, que podem considerar aplicable no únicament al joc sinó també a una juguesca. La Gran Enciclopèdia Catalana preveu aquest darrer cas dient que *jugar*, usat pronominalment, significa «avenir-se a perdre una cosa si no resulta al·lo que hom espera», definició que sembla referir-se a una juguesca sense contrapartida positiva en el seu cas, cosa que potser no és certa en totes les ocasions. Efectivament quan diem *M'hi jugo mil pessetes que dirà que sí*, és que hom s'ave a pagar-les —si aquella persona diu que no— encara que l'interlocutor no hagi acceptat la juguesca proposada, amb la reciprocitat que comporta? Hi ha, però, encara un altre cas que no preveuen ni el Fabra ni l'Enciclopèdia, i que convé aclarir. És força habitual de proposar una juguesca purament teòrica o formulària a fi d'expressar el convenci-

ment que una cosa s'esdevindrà. El castellà i el francès solen recórrer, en aquests casos, als respectius verbs «apostar» i «parier», usats absolutament, i si hom parteix —per exemple, en una traducció— dels models d'aquestes llengües, pot tenir dificultats a resoldre satisfactòriament la frase catalana, perquè el verb *jugar*, que és aquell amb què la construïrem, té un ús absolut reduït a la frase feta *Vols-t'hi jugar que... (plourà, vindrà, etc.)*. Les altres frases usuals que coneixem són *Què t'hi jugues que s'ha amagar?*, amb què no proposem cap juguesca normal, i *M'hi jugo el coll* (o una altra peça essencial) *que sí*, amb què no indiquem pas estar disposats a perdre el coll si no l'encertem.